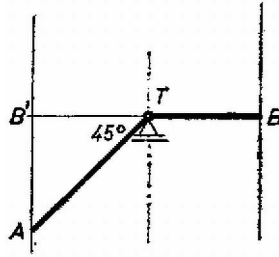
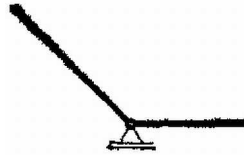

A szögemelő két részének hossza fordított arányban áll a két rész keresztmetszetével, ezért a két kar térfogata, s így súlya egyenlő (a karok azonos anyagból készültek). Az egyensúly feltétele a forgatónyomatékok egyenlősége, tehát egyensúly esetén a két kar, vagyis a súlypontoknak az alátámasztási ponton átmenő függőlegestől való távolsága egyenlő. Más szóval A és B az alátámasztási ponton átmenő függőlegestől ugyanolyan távol helyezkedik el (1. ábra).

1. ábra

Ezért a T alátámasztási pontra tükrözött rövidebbik kar B' végpontja egyensúlyi helyzetben ugyanarra a függőlegesre esik, mint A . A $B'TA$ háromszögről tudjuk, hogy $B'TA$ szöge $180^\circ - 135^\circ = 45^\circ$, továbbá $B'T$ úgy aránylik AT -hez, mint egy négyzet oldala az átlójához. Ebből következik, hogy $AB'T$ háromszög egy négyzetnek az AT átlóval elválasztott fele, s így $AB'T < 90^\circ$, azaz egyensúly esetén a szögemelő rövidebbik karja vízszintes helyzetű. Ez két esetben lehetséges, az 1. ábrán látható helyzet stabilis, a 2. ábrán látható helyzet labilis.

2. ábra

Katus Gábor (Bp., Apáczai Csere J. Gimn., I. o. t.)